
OPĆINA JELENJE

**PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH
NEPOGODA ZA 2022. GODINU**

UVOD

Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) regulira se planiranje sustava reagiranja u izvanrednim događajima uzrokovanim prirodnim nepogodama na regionalnoj i lokalnoj razini. Uz utvrđivanje načina pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera, poseban se naglasak pritom usmjerava se ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

U širem smislu značenja pojma, prirodnim nepogodama smatraju se ekstremni vremenski uvjeti, prvenstveno suše, tuče, toplinski valovi, olujna i orkanska nevremena i jaki vjetar, snježne oborine i druge vremenske pojave kategoriziraju se izvanrednim događajima kada snagom, intenzitetom, posljedicama i silinom pojavnosti značajno nadilaze prosječne vrijednosti. Ove pojave su sve učestalije i jačeg intenziteta, nastaju uglavnom kao rezultat globalnih klimatskih promjena, a na području Republike Hrvatske, statistički gledano, uzrokom su velikih šteta, većinom na materijalnim dobrima i okolišu.

Prethodno navedeni prirodni uzroci, iz razloga što uobičajeno rijetko izazivaju ljudske žrtve, ne predstavljaju prioritetni interes sustava civilne zaštite iako izazivaju značajne poremećaje uobičajenog načina života zahvaćenog stanovništva i određenih kategorija stanovništva (npr. poljoprivrednika).

Izvanredni događaji ove vrste su kompleksni po uzrocima nastajanja, ali i zahtjevni po visini šteta koje izazivaju, mada se formalno pravno gledano, najčešće ne mogu svrstati u kategoriju događaja koje Vlada Republike Hrvatske može proglasiti katastrofom ili velikom nesrećom.

Izvanredni događaji ove vrste u najvećoj mjeri lokalnog su obuhvata, odnosno zahvaćaju uglavnom uža područja. To je i razlogom što su uglavnom od operativnog do taktičkog značaja civilne zaštite te samo rijetko zahtijevaju uključivanje strategijske razine sustava civilne zaštite, osobito tijekom trajanja izvanrednog događaja kada reagiraju operativne snage zaštite i spašavanja. Strategijska razina sustava zaštite i spašavanja se na operativnim i taktičkim razinama sustava uglavnom uključuje u obnovi nakon izvanrednog događaja, i to pružanjem financijske pomoći kada štete nadilaze financijske mogućnosti lokalnih zajednica i stanovništva.

Važećim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19) regulira se planiranje sustava reagiranja u izvanrednim događajima uzrokovanim prirodnim nepogodama na regionalnoj i lokalnoj razini. Uz utvrđivanje načina pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera, poseban se naglasak pritom usmjerava se ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 65/19) propisuje se sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda.

Ovim se Planom definiraju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske, upis u Registar šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Registar šteta) te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

1. PRIRODNE NEPOGODE

1.1. POJMOVI

JEDINSTVENE CIJENE su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstva (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda „Narodne novine“ br. 16/19).

KATASTROFA je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem (Zakon o sustavu civilne zaštite „Narodne novine“ br. 82/15, 118/18).

OŠTEĆENIK je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19).

PRIRODNOM NEPOGODOM smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda „Narodne novine“ br. 16/19).

REGISTAR ŠTETA je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda „Narodne novine“ br. 16/19).

VELIKA NESREĆA je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka (Zakon o sustavu civilne zaštite „Narodne novine“ br. 82/15, 118/18).

ŽURNA POMOĆ je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda „Narodne novine“ br. 16/19).

1.2. Vrste prirodnih nepogoda

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu. Prirodnim nepogodama prema navedenom Zakonu smatraju se: a) potres,

- b) olujni, orkanski i ostali jak vjetar,
- c) požar,
- d) poplava,
- e) suša,
- f) tuča,

- g) mraz,
- h) izvanredna visina snijega,
- i) snježni nanos i lavina,
- j) nagomilavanje leda na vodotocima,
- k) klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
- l) druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini, te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć smatra se direktna odnosno izravna šteta.

1.3. Skupine dobara

Zakonom su određene skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- dugogodišnji nasadi,
- šume,
- stoka,
- obrtna sredstva,
- ostala sredstva i dobra.

Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje **20%** vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine Jelenje ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje **30%**. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

1.4. Nositelji provedbe mjera

Nositelji provedbe mjera iz Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda su:

- Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje,
- Načelnik općine Jelenje,
- Jedinствени upravni odjel Općine Jelenje.

Ako Općinsko povjerenstvo Općine Jelenje ne bude u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od Županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području Općine Jelenje. U svojem radu stručno povjerenstvo surađuje sa Općinskim povjerenstvom Općine Jelenje.

1.4.1. Povjerenstva

Poslove u svezi dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju:

- Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, - Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Postupanja i poslove vezane uz dodjelu sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje prirodnih nepogoda povjerenstva provode u suradnji s nadležnim ministarstvima, Vladom Republike Hrvatske i drugim tijelima koja sudjeluju u određenju kriterija i isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

1.4.1.1. Općinsko Povjerenstvo

Predsjednik i broj članova Općinskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje, određen je temeljem Odluke o osnivanju Općinskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

Stručne i administrativne poslove za Općinsko povjerenstvo obavljaju nadležne službe unutar Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje.

Članove i broj članova Općinskog povjerenstva imenuje Općinsko vijeće Općine Jelenje na razdoblje od četiri godine i o njihovu imenovanju obavještava Županijsko povjerenstvo. Odluka o imenovanju dostavlja se Županijskom povjerenstvu.

Obaveze Općinskog povjerenstva:

- utvrđuje i provjerava visinu štete od prirodne nepogode za područje Općine Jelenje,
- unosi podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unosi i prosljeđuje putem Registra šteta konačne procjene šteta Županijskom povjerenstvu,
- raspoređuje dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
- prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda sukladno Zakonu,
- izrađuje izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavlja ih Županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuje sa Županijskim povjerenstvom u provedbi Zakona,
- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavlja druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvom.

Temeljem članka 14. stavka 2. točke 8. Zakona, Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje donosi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda.

1.4.1.2. Županijsko povjerenstvo

Obaveze Županijskog povjerenstva:

- usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava,
- provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svojeg područja,
- podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode,
- po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete,
- objedinjuje i prosljeđuje putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području Županije,
- imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga Općinskog vijeća odnosno Općinskog povjerenstva,
- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.

1.4.1.3. Stručno povjerenstvo

U svojem radu stručno povjerenstvo surađuje sa Općinskim povjerenstvom Općine Jelenje.

2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

U slučaju nastanka prirodne nepogode na području Općine Jelenje provode se sljedeće mjere:

2.1. Proglašenje prirodne nepogode

Sadržaj mjere:

Proglašenje prirodne nepogode

Nositelj:

. Općinski načelnik

Obrazloženje:

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Općinu Jelenje donosi župan Primorsko goranske županije, na prijedloga općinskog načelnika Općine Jelenje.

2.2. Procjena šteta i prijava u Registar šteta

Sadržaj mjere:

- Prijava prve procjene štete u Registar šteta
- Prijava konačne procjene štete u Registar šteta
- Potvrda konačne procjene štete u Registar šteta
- Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta
- Konačna procjena štete

Nositelj:

Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje

Obrazloženje:

Na zahtjev Povjerenstva za procjenu štete od prirodnih nepogoda, Jedinствени upravni odjel Općine Jelenje putem javnog poziva, a po proglašenju prirodne nepogode, obavještava oštećenike, fizičke ili pravne osobe na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda da prijave štetu na imovini Povjerenstvu za procjenu šteta od prirodnih nepogoda u pisanom obliku, na propisanom obrascu, najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Općinsko povjerenstvo, u Registar šteta unosi prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći Općinskog povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem. Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određivanje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.

Nakon isteka roka od 8 dana, Općinsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od osam dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Također, iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane Općinskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, produljiti za osam dana. O produljenju navedenog roka odlučuje Županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva Općinskog povjerenstva Općine Jelenje.

Skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- dugogodišnji nasadi,
- šume,
- stoka,
- obrtna sredstva,
- ostala sredstva i dobra.

Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti koja je potrebna da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije nepogode.

Prijava prve procjene štete sadržava:

1. datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj,
2. podatke o vrsti prirodne nepogode,
3. podatke o trajanju prirodne nepogode,
4. podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
5. podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine,
6. podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete te,
7. podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu.

Prijava konačne procjene štete sadržava:

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
2. podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
3. podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
4. podatke o uzroku i opsegu štete,
5. podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život Općine Jelenje,
6. ostale statističke i vrijednosne podatke uređene Zakonom.

Prijavu konačne štete Općinsko povjerenstvo Općine Jelenje unosi u Registar šteta sukladno rokovima iz članka 28. stavaka 4. i 5. Zakona. Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnim nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Ona obuhvaća vrstu i opseg štete u vrijednosnim (financijskim) i naturalnim pokazateljima prema području, imovini, djelatnostima, vremenu i uzrocima njezina nastanka te korisnicima i vlasnicima imovine.

Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika, a tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva, - opseg štete na imovini,
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu,
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda,
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja,
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. Zakona, Općinsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu sa prijašnjim navodom, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete.

Kod konačne procjene štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode.

Za procjenu štete na imovini za koje nisu propisane jedinstvene cijene koriste se važeće tržišne cijene za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode, pri čemu se surađuje s drugim središnjim tijelima državne uprave i/ili drugim institucijama ili ustanovama koje posjeduju stručna znanja i posjeduju tražene podatke.

Temeljem članka 14. Zakona Općinsko povjerenstvo za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti donosi: **Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti**, u kojem se razrađuju: zakoni, pravilnici, metodologije, rokovi i obrasci po kojima se obavljaju poslovi, način rada, mjesto rada, mjerni uređaji, alati, komunikacijska, prijevozna i informatička oprema i programi za unos podataka potrebni za izvršenje predviđenih poslova.

2.3. Raspodjela sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica

Sadržaj mjere:

Raspodjela sredstava pomoći oštećenima za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Nositelj:

Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje,

Obrazloženje:

Nakon potvrde konačne procjene štete od strane nadležnog ministarstva te Odluke Vlade RH o dodjeli pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Općinsko povjerenstvo raspoređuje dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima te prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda sukladno Zakonu.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuju nadležna tijela. Navedena sredstva su nepovratna i nenamjenska te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Općine Jelenje.

Načelnik Općine Jelenje te krajnji korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda **ne dodjeljuje se** za:

- a) štete na imovini koja je osigurana,
- b) štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
- c) neizravne štete,
- d) štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela,
- e) štete nastale na objektu ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
- f) štete koje nisu prijavljene i na propisan način i u zadanom roku unijete u Registar šteta prema odredbama Zakona,
- g) štete u slučaju osiguranih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda d) sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave.

Iznimno, od navoda g) oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog Općinskog povjerenstva.

2.4. . Žurna pomoć

Sadržaj mjere:

- žurna pomoć Općini Jelenje
- žurna pomoć oštećenicima, fizičkim osobama

Nositelji:

općinski načelnik

Obrazloženje:

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

1. jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su

usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša

2. oštećenima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu ovoga Zakona, a koje su pretrpjele štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Žurnu pomoć dodjeljuju:

1. Vlada Republike Hrvatske
2. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

2.4.1. Žurna pomoć Vlade Republike Hrvatske

Vlada Republike Hrvatske odluku o dodjeli žurne pomoći može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.4.2. Žurna pomoć Općine Jelenje

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava svojih proračuna, a u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. Zakona.

Prijedlog dodjele žurne pomoći Općinskom vijeću Općine Jelenje upućuje općinski načelnik.

Općinsko vijeće Općine Jelenje donose odluku kojom se određuje:

1. vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
2. kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
3. drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao **predujam** i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom, te se uračunava u iznos pomoći za djelomičnu sanaciju posljedica prirodnih nepogoda u skladu s Zakonom.

Ako je iznos predujma veći od iznosa pomoći utvrđenog za konačne potvrđene štete u Registru šteta, Općina je dužna osigurati povrat viška dodijeljenih sredstava u državni proračun Republike Hrvatske ili proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.5. Izvešće povjerenstava

Sadržaj mjere:

Izvešće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Nositelj:

Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jelenje

Obrazloženje:

Općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi Županijskom povjerenstvu Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, i to u roku od 60 dana od dana primitka pomoći.

Uz Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Općinsko povjerenstvo dostavlja Županijskom povjerenstvu i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

2.6. Izvori sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što su oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- Državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
- Fondova Europske unije i - Donacija.

Sredstva iz fondova EU se ne mogu osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

U Proračunu Općine Jelenje za 2022. godinu osigurana su sredstva u za naknadu šteta od prirodnih nepogoda.

Osigurana proračunska sredstva	Za godinu	Iznos - KN
za naknadu šteta od prirodnih nepogoda (proračunska rezerva)	2022.	30.000,00

PRIMJENA PRAVILA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Temeljem članka 22. Zakona, prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovi različitih mjera, a to se posebno odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici, postupaju se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

3. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA

Pod pojmom procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva podrazumijeva se procjena opreme i drugih sredstava nužnih za sanaciju, djelomično otklanjanje i ublažavanje štete nastale uslijed djelovanja prirodne nepogode.

Općina Jelenje izradila je Procjenu rizika od velikih nesreća kojom su utvrđeni rizici na području Općine na temelju kojih će se planirati preventivne mjere, educirati stanovništvo, odnosno pripremati mjere odgovora na prirodnu nepogodu, katastrofu ili veliku nesreću. Općina Jelenje kontinuirano unaprjeđuje sustav civilne zaštite i to kontinuiranim osposobljavanjem snaga civilne zaštite, educiranjem stanovništva o mogućim opasnostima od evidentiranih rizika, provođenjem vježbi kako bi svi sudionici civilne zaštite bili upoznati sa svojim aktivnostima u slučaju mogućih velikih nesreća. Također Općina ulaže u snage civile zaštite, osiguravajući im financijsku pomoć pri nabavci opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Općina Jelenje izrađuje i Plan djelovanja sustava civilne zaštite radi utvrđivanja organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu zaštite i spašavanja u katastrofi i velikoj nesreći. Operativne snage civilne zaštite raspolažu vlastitim materijalno-tehničkim i komunikacijskim sredstvima, te su u stanju dovoljne mobilnosti i samodostatnosti.

Gospodarski subjekti koji raspolažu opremom, u okviru svoje redovne djelatnosti odrađuju dio preventivnih mjera za smanjenje šteta pri nastajanju prirodne nepogode, dok je raspoloživa sredstva i opremu u privatnom vlasništvu koju bi se moglo staviti na raspolaganje u slučaju potrebe teško procijeniti.

4. OSTALE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA

Smjernica za izradu Procjene rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Primorsko goranske županije, za pojedine prirodne nepogode predviđene su i preventivne mjere za ublažavanje posljedica:

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od **potresa**:

- prilikom gradnje objekata veću pozornost staviti na kvalitetnu gradnju
- educirati stanovništvo o potencijalnim radnjama u slučaju potresa

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od poplava:

- izgradnja nasipa na rijekama

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od **bolesti bilja**:

- nadgledanje nasada vinograda i čim se uoči bolest spriječiti širenje uništavanjem zaraženih trsova

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od **ekstremnih vremenskih pojava**:

- pridržavanje uputa od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- praćenje prognoza vremena.

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od **tehničko-tehnološke nesreće u cestovnom prometu**:

- dosljedna primjena propisa koji reguliraju prijevoz opasnih tvari te standarde zaštite.

Preventivne mjere ublažavanja posljedica od **epidemija i pandemija**:

- pridržavanje propisa
- preventivno cijepljenje kod ljudi
- dosljedna kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica za ljudsku upotrebu • racionalna upotreba antibiotika

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

4.1. Agrotehničke mjere

Agrotehničke mjere su mjere kojima su vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni poljoprivredno zemljište obrađivati na način na koji ne umanjuju njegovu bonitetnu vrijednost i oni su propisane Pravilnikom o agrotehničkim mjerama (NN 22/19). Pod agrotehničkim mjerama smatraju se:

1. Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka
2. Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem
3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje
4. Gospodarenje biljnim ostacima
5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu
6. Održavanje povoljne strukture tla
7. Zaštita od erozije
8. Održavanje plodnosti tla

4.2. Mjere civilne zaštite

Planom djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite u području prirodnih nepogoda obuhvaćene su mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) za sprječavanje nastanka i uklanjanje posljedica velikih nesreća i katastrofa, čijim provođenjem se također ublažavaju konačne štete prirodnih nepogoda. Mjere civilne zaštite su operativne mjere koje provode svi sudionici u sustavu civilne zaštite na svim razinama spašavanja života i zdravlja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša i to:

- uzbunjivanje i obavješćivanje,
- evakuacija,
- zbrinjavanje,
- sklanjanje,
- spašavanje,
- prva pomoć,
- KBRN zaštita,
- asanacija (humana, animalna, asanacija terena) • zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla
- zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

Zakonom o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18) kao jedna od mjera prepoznata je i asanacija terena koja označava skup organiziranih i koordiniranih tehničkih, zdravstvenih i poljoprivrednih mjera i postupaka radi uklanjanja izvora širenja društveno opasnih bolesti.

4.3. Mjere zaštite od požara

Zakonom o zaštiti od požara (NN 92/10) uređen je sustav zaštite od požara. U cilju zaštite od požara, Zakonom o zaštiti od požara (NN 92/10) propisano je poduzimanje organizacijskih, tehničkih i drugih mjera i radnji za:

- otklanjanje opasnosti od nastanka požara,
- rano otkrivanje, obavješćivanje te sprječavanje širenja i učinkovito gašenje požara,
- sigurno spašavanje ljudi i životinja ugroženih požarom,
- sprječavanje i smanjenje štetnih posljedica požara,
- utvrđivanje uzroka nastanka požara te otklanjanje njegovih posljedica.

Zaštitu od požara provode, osim fizičkih i pravnih osoba i pravne osobe, DVD Ivan Zoretić Španac Crveni križ Rijeka, Općina Jelenje te primorsko-goranska županija. Svaka fizička i pravna osoba odgovorna je za provođenje mjera zaštite od požara, izazivanje požara, kao i za posljedice koje iz toga nastanu. Dokumenti zaštite od požara Općine Jelenje kojima se uređuju organizacija i mjere zaštite od požara su Plan zaštite od požara i Godišnji provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara. Godišnji provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara Općine Jelenje donosi se na temelju Godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara PGŽ.

Općinsko vijeće Jelenje dužno je najmanje jednom godišnje razmatrati Izvješće o stanju zaštite od požara na području Općine i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara.

4.4. Mjere obrane od poplava

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2021), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelji obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda su prikupljanje i dostava podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava, upute za izradu izvještaja o provedenim mjerama obrane od poplava, kartografski prikaz granica branjenih područja. Obrana od poplava provodi se na teritorijalnim jedinicama za obranu od poplava - vodnim područjima, sektorima, branjenim područjima i dionicama.

4.5. Mjere osiguranje usjeva, životinja i biljaka

Pravilnikom o provedbi mjere 17 Upravljanje rizicima, podmjere 17.1 Osiguranje usjeva, životinja i biljaka iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN 29/18) definirano je značenje pojma nepovoljne klimatske prilike u poljoprivredi, koji označavaju nepovoljne vremenske uvjete kao što su mraz, udar groma, oluja, tuča, led, duža vremenska razdoblja visokih temperatura te jaka kiša, koji se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, kao i njihove posljedice u obliku poplava, suša i/ili požara.

Predmet osiguranja je vrijednost biljne ili stočarske proizvodnje (prinos, urod, grlo, kljun, proizvod uključujući kvalitetu) na određenoj proizvodnoj jedinici koju u proizvodnji predstavlja ARKOD parcela, a u stočarskoj proizvodnji Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva. Ako se dogodi osigurani slučaj osiguravateljsko društvo je dužno isplatiti osigurninu. Osigurninu po polici osiguranja moguće je ostvariti ako je Župan PGŽ proglasilo nepovoljnu klimatsku priliku, koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom. U slučaju da Župan PGŽ ne proglasi prirodnu nepogodu, društvo za osiguranje prije isplate osigurnine mora zatražiti potvrdu Državnog hidrometeorološkog zavoda o evidentiranoj nepovoljnoj klimatskoj prilici na području Općine Jelenje.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, objavila je Natječaj za provedbu podmjere 17.1 „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“ dana 6. travnja 2018. godine, na mrežnim stranicama Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.aprrr.hr), mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Programa ruralnog razvoja (www.ruralnirazvoj.hr). Prve izmjene Natječaja za provedbu podmjere 17.1. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka na snazi su od 5. veljače 2019. godine.

Prihvatljivi korisnici su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i koje odgovaraju definiciji aktivnog poljoprivrednika. Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednika u trenutku podnošenja zahtjeva za isplatu potpore. Isti (jedan) korisnik može podnijeti više zahtjeva za isplatu potpore tijekom jednog natječaja, a zahtjev se može podnijeti za jednu ili više polica osiguranja.

4.6. Primjena jedinstvenih cijena i priroda

Na sjednici Državnog povjerenstva za procjenu štete od prirodnih nepogoda donesen 19. ožujka 2021. godine, donijelo je Zaključak o prihvaćanju cijena poljoprivrednih kultura za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2022. godine. Navedenim Zaključkom su prihvaćene:

- Cijene za procjenu štete od prirodnih nepogoda,
- Tablica prosječnih prinosa po kulturama i županijama, koje će se koristiti od 01. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2022. godine prilikom utvrđivanja šteta u poljoprivredi (u prilogu),

KLASA:010-01/21-01/5

URBROJ: 2170-04-01-21-14

U Dražicama, 14.12.2021.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE JELENJE

Predsjednik

Dino Piljić

OSNOVNI POJMOVI

Jedinstvene cijene su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstva (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).

Katastrofa je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18).

Oštećenik je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).

Registar šteta je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).

Nesreća je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničkotehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18).

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).